

směnku, kolkovanou 50 Kč, tedy podle úmyslu stran správně, podepsal, ponechávaje vyplnění směnečné sumy a doby dospělosti věřiteli; tento však odmítne úvěr poskytnouti a směnku podepsanou, ale nevyplněnou dlužníku vrátí. Donese-li nyní dlužník takovou směnku finančnímu úřadu a bude-li žádati za vrácení kolku 50 Kč, dožije se překvapení poněkud málo příjemného: Obdrží platební rozkaz na zkrácený poplatek 950 Kč (platí nevývratná domněnka, že směnka zní na 100.000 Kč a až do průkazu opaku, že jest splatna po 6 měsících a 5 dnech, tedy ze 100.000 Kč poplatek podle stup. II. činí 1000 Kč, po odečtení kolku 50 Kč zbývá 950 Kč) a zvýšení 9násobné 8550 Kč, celkem na zvýšený poplatek 9500 Kč. Zvýšení prominouti nelze a při striktním výkladu zákona nebude ani možno snížití předepsané zvýšení na jednu polovinu podle § 15 (sebeudání), ježto žádost o výměnu nelze pokládati za oznámení přestupku (viz Budw. 11.420/1898).

Glosy a aktuality.

Resoluce I. odborového sjezdu čl. právníků v Praze.

I. Všeobecná sekce, vyslechnuvši referáty Dra Beráka, Dra Drachovského, Dra Hory, soudního rady Květa, Dra Lauschmanna a Dra Matouška, usnesla se na této resoluci:

Hlavním z předpokladů státního rozvoje a jeho existence jest právní jistota a stabilita právního řádu, což předpokládá především zabezpečení plné funkce naší ústavy a bezpodmínečnou snahu po věrném jejím plnění, dále sjednocení a zajištění právního řádu, který má být přehledný.

V zájmu veřejném jest pak vhodno vybudovati organisované používání služeb kruhů právnických Národním shromážděním a to jak vyžadováním spolupráce úřadů, tak i poskytnutím možnosti, aby vědečtí i praktičtí právníci mohli svými odbornými znalostmi prospěti také mimo obmezení daná jim jejich členstvím v úřadu nebo organisaci. Vedle forem této spolupráce již v republice trvajících a příležitostného používání služeb o sobě vyžádaných, doporučuje sjezd úvaze zvláště vybudování podobných zařízení jako jsou královské komise britského parlamentu, jež tvořeny jsou podle potřeby za účelem řešení zvláště důležitých otázek státního významu a v nichž spolupracují členové parlamentu se znalci mimoparlamentními.

Tímto způsobem bude současně dosaženo i vhodného přizpůsobení našeho parlamentu novým úkolům, které na něj klade stát svými zásahy do hospodářského života. Právníká úprava této intervenční činnosti státní budiž svěřována jediné právníkům a zákony upravující řízené hos-

podářství budťež proveditelné a snadno vynutitelné, neboť zákony neuskutečnitelné vedou k obcházení a k nevážnosti k zákonům, ba dokonce k demoralisaci. V zájmu úspěchu hospodářských zásahů budiž též provedena vhodná decentralisace správy v těchto oborech na samosprávu územní a zájmovou, jež budiž za tím účelem náležitě vybudována ve formě veřejnoprávních organisací. Úřady i úředníci budťež vhodně připraveni také pro úkoly hospodářské.

Zvýšeným a změněným úkolům kladeným na právníky naší doby jest třeba přizpůsobiti i školení právníckého dorostu a to nejen po dobu studia na universitě, nýbrž i při výchově v praxi. Zvláště je třeba věnovati zvýšenou pozornost, této výchově ve všech oborech státní správy. Na dorost právnícký nemá býti pohlíženo jako na pracovní sílu s hlediska ryze finančního, nýbrž jako na sociální složku tvořící jeden ze základů státní organisace. Morální význam řádně vychovaného dorostu právníckého přijde k dobru obecnému.

Činnost právníků jest nutno rozšířiti také v oboru sociální péče, zvláště o mládež, a to jak při právní ochraně a pomoci při výkonu trestního soudnictví nad mládeží, tak v péči o děti nemanželské, tak konečně i o péči o mládež opuštěnou z manželství rozvedených a rozloučených.

V zájmu zvýšení úrovně našeho politického života a zlepšení poměru občanstva ke státním úřadům, jest dále nezbytno, aby se českoslovenští právníci věnovali více lidovému než dosud.

Prospěch našeho státu, kulturní a hospodářský rozvoj našeho národa budiž heslem všech československých právníků.

II. Českoslovenští soudcové a státní zástupci usnesli se, vyslechnuvše referáty a věcné připomínky účastníků sjezdu, na této resoluci:

a) Zdůrazňujeme, že výkon soudců má vliv na právní bezpečnost a právní jistotu občanstva — že uspořádání poměrů soudcovských, vybavení soudů a soudních kanceláří, jakož i materiální zabezpečení všech justičních zaměstnanců v aktivitě i v pensii, není jen sociální a mravní povinností státu — ale eminentním jeho zájmem a jediným správným výsledkem ústavní listiny.

Jest naší snahou, aby v demokraticko-republikánském státě byli demokratičtí, republikánští, samostatní a na všechny strany neodvislí, řádně materiálně zabezpečení soudcové. Ku splnění těchto našich požadavků jest nutno:

1. aby českosl. soudcové a státní zástupci byli řádně k úkolu soudcovskému resp. státního zástupce vycvičení a vychováni a to ve směru nových zásad mravních, sociálních a kulturních a aby postavení soudců a státních zástupců odpovídalo důležitosti svěřených jim úkolů,

2. aby za tím účelem vybaveny byly soudy věcně tak, aby výkon soudcovský po této stránce nebyl snižován a aby působil na občanstvo výchovně,

3. aby nejvyšší soud po stránce osobní a věcné byl tak dokonale vybaven, aby mohl v zájmu státním plniti úkoly jemu příslušející,

4. aby praktická výchova soudcovského dorostu prováděna byla na podkladě nových vhodných směrnic, hlavně aby uplatněn byl etický moment spravedlnosti, charakter soudců, individuální výchova a aby opuštěna byla zásada produktivity,

5. aby justiční správa potřeby soudů, soudců i státních zástupců důrazně prosazovala u rozhodujících činitelů a aby soudcové dostali to, co jim zákon a ústavní listina zaručuje,

6. aby pro soudce byla již uzákoněna soudcovská pragmatika, aby rozmnožen byl počet soudců tak, aby občanstvu dostalo se rychlého a správného rozhodnutí, aby byla právní bezpečnost a ochrana občanstva náležitě a včasne zabezpečena,

7. aby funkce soudců a státních zástupců jednotlivých instancí byly náležitě zhodnoceny, jmenovitě, aby odstraněna byla křivda způsobená venkovským soudcům platovým zákonem a systemisací,

8. aby byla soudcům a státním zástupcům náležitě zhodnocena a započtena vojenská služba,

9. pro hraničářské soudce a státní zástupce, od nichž nutno požadovati přísnější podmínky služební, žádáme, aby upra-

veny byly jejich materiální poměry způsobem odpovídajícím zvýšeným podmínkám služebním.

III. sekce advokátská usnesla se na této resoluci:

1. O vydání nového advokátního řádu:

Sjezd zjišťuje, že rychlé vydání jednotného advokátního řádu je nezbytnou potřebou dalšího vývoje advokacie a nezbytnou zábranou proti hrozícímu poklesu hospodářské a odborné úrovně stavu.

Nynější osnova advokátního řádu nebere plný zřetel ku všem oprávněným požadavkům advokacie. Sjezd přes to doporučuje, aby se osnova co nejdříve stala zákonem, odstraníc jen nejnaléhavější závady, zejména v otázce pokoutnické a ve zrušení práva obecních a obvodních notářů na Slovensku a Podkarpatské Rusi sepisovati stranám soukromé listiny a žádosti.

2. O ochraně práv advokacie, zejména o obraně proti pokoutnictví:

Pokoutnictví v oboru práva vzrostlo do té míry, že ohrožuje právní řád, právní bezpečnost občanstva a výkon řádné právní pomoci. Nezodpovědní pokoutníci poškozují hmotně občanstvo, jež se jim dostalo do rukou, poškozují je na občanské svobodě, poškozují stát daňově, unikajíce sami zdanění a snižujíce důchody kvalifikovaných právníků a zmenšujíce možnost zaměstnávání právnického dorostu. Vývoj poměrů předstihl platné předpisy k potírání pokoutnictví, takže jsou skoro neúčinné.

Je proto především v zájmu všeho občanstva i v zájmu státu, aby co nejdříve byly uzákoněny předpisy, které by umožňovaly řádné a účinné potírání pokoutnictví v oboru práva. Budiž znemožněno pokoutnictví jednotlivců i kolektivních celků, spolků i ústavů, komerčních a pod. kanceláří; pokoutnictví budiž stíháno soudy za účasti zájmových korporací a citelně trestáno. Soukromá právní praxe obecních a obvodních notářů na Slovensku a P. R. budiž odstraněna jako neslučitelná s jejich úředním posláním, kteroužto neslučitelnost zdůraznila již sama důvodová zpráva k zákonu č. 211/1920 Sb. z. a n.

3. O ručení advokátově za kolky a poplatky:

Sjezd žádá,

1. aby advokáti jako plnomocníci stran byli zbaveni osobního ručení za poplatky vůbec,

2. aby poplatky byly podstatně sní-

ženy jakožto neúměrné dnešním hospodářským poměrům,

3. pro přechodnou dobu neprodleně:

a) aby bylo opět zavedeno v y z ý v a c í řízení vůči advokátům před uložením poplatkového zvýšení,

b) aby ručení advokáta za poplatky bylo omezeno jmenovitě i v tom směru, aby fiskus uznával u advokáta určité omluvné důvody a aby advokát za poplatky neručil zejména tehdy, prokáže-li, že se marně domáhal na své straně složení poplatku,

c) budiž ustanoveno, že advokát, který zaplatil poplatek za klienta, může jeho náhradu vymáhati na klientu přímou exekucí na základě pouhého úředního potvrzení příslušného soudu, resp. finančního úřadu, při čemž budiž takový exekuční nárok vybaven přednostním právem vzhledem k tomu, že advokát plní vlastně zdarma povinnosti výběrčího poplatku pro stát.

4. O právu chudých:

Dosavadní úprava práva chudých v zemích mimoslovenských není dostatečná.

Jest nutno:

1. aby chudá strana byla ještě před zahájením sporu u soudu vždy právně poučena o podstatě a vyhlídkách sporu, i o následcích případné ztráty sporu a aby případy svévolného vedení rozepře byly od soudů ihned odmítány, aniž by právo chudých bylo pro ně uděleno,

2. aby při zjišťování, zda jest strana skutečně chudá, byl zachováván co nejprísnejší postup, t. j. aby soudy náležitě používaly možností, jimiž jsou podle zákonných ustanovení vybaveny,

3. aby byly recipovány příznivější předpisy práva platného na Slovensku, zejména též ohledně zabránění zneužití práva chudých postupem pohledávky chudé straně,

4. pro přechodnou dobu, pokud nebude možným, aby advokát jako zástupce chudých obdržel přiměřenou odměnu podle vzorů cizozemských, jest nutno, aby byly za zastupování chudých poskytovány alespoň částečné odměny ve prospěch sociálního pojištění advokátů a při tom aby byly advokátovi hrazeny v každém případě hotové výlohy, k čemuž jest dán zákonný podklad v ustanovení §u 65, odst. 5. c. ř. s.

5. O starobním a invalidním pojištění advokátů:

Starobní a invalidní pojištění advokátů a jejich rodin budiž uskutečněno s největším urychlením ve formě naznačené zákonem č. 144/1936 Sb. z. a n., a to zřízením vlastního pojišťovacího ústavu.

Tento ústav budiž zřízen pro celou československou advokacii jako Pensijní ústav

československých advokátů a budiž prohlášen za nositele pojištění ve smyslu §§ 113 a 117 všeob. pensijního zákona se všemi výhodami a úlevami náhradního pensijního ústavu podle §§ 46 a 169 pens. zákona.

Zásadou při tom budiž, aby pojistné premie byly únosné, úměrné poskytovaným dávkám a aby byly spravedlivě rozvrženy podle věku pojištěnce.

IV. Notářstvo československé požaduje:

1. aby byl co nejrychleji vydán úplný nový notářský řád, ve kterém by bylo postavení veřejných notářů upraveno tak, aby se mohli cele věnovati toliko svému povolání a totéž vykonávati přesně podle litery zákona k největšímu prospěchu občanstva i státu, bez ohledu na nebezpečí úbytku agendy a tím materiálních ztrát;

2. aby smlouvami mezistátními bylo notářské listině zajištěno volné kolování i ve státech cizích se zachováním veřejné víry a vykonatelnosti, ovšem za podmínek vzájemnosti;

3. aby osvědčovací činnost soudní byla omezena jen na strany chudé;

4. aby byla učiněna všechna opatření k zamezení pokoutnictví, bujícího na škodu občanstva, autorisovaných právníků i státu, zejména správy justiční a finanční;

5. aby titul notář byl vyhrazen pouze veřejným notářům, zákonem byl chráněn a bylo zakázáno užívati tohoto titulu orgánům nebo osobám jiným;

6. aby listinná a veškerá soukromá agenda obecních a obvodních notářů na Slovensku a Podkarpatské Rusi, kteří jsou státními pragmatikálními úředníky s plným platem a nároky zaopatřovacími i odpočivnými, byla zakázána a vyhrazena jen autorisovaným právníkům;

7. aby bylo uzákoněno samostatné starobní a invalidní pojištění notářů a kandidátů notářství;

8. aby soudní aktuáři, zřízení podle zákona č. 57/1931, byli vyloučeni ze soudního rozhodování, zejména též z přezkoumávání pozůstalostních elaborátů notářů a z upravování odměn notářům jako soudním komisařům.

V. Sekce právníků-úředníků ve veřejných službách, vyslechnuvši referáty a připomínky, usnesla se na této resoluci:

Úředníci-právníci ve veřejných službách si uvědomují důležitost a odpovědnost úkolů, které vykonává právník jak ve správě státní, tak ve správě autonomní. Zaujímajíce většinou a právem vedoucí

postavení v celé veřejné správě i ve státních podnicích, jsou úředníci-právníci povinni zároveň bděti nad ochranou právního řádu, nad zabezpečením demokratické soustavy státní a nad ochranou a zlepšením hospodářského i sociálního života celé republiky a všech vrstev jejího obyvatelstva. Proto pokládají za žádoucí — nejen ve svém vlastním zájmu, nýbrž v první řadě a převážně v zájmu zdokonalení a povznesení úrovně celé veřejné správy — toto:

I. Věci ryze nebo převážně právníké budtež obstarávány jedině právníky, podle potřeby v úzké a harmonické spolupráci s jinými odborníky jako poradci, vyskytne-li se při nich též řešení jiných odborných otázek, neboť pestrost a mnohotvárnost soudobého života vyžaduje ve veřejné správě nezbytné účelné dělby práce, provedené podle odborných hledisek a se zřetelem k náležitě předběžné přípravě pracovníků. Se zřetelem k povaze a rozsahu celkového právníkého studia budtež právníkům ve veřejné správě a ve správě státních podniků přikázány mimo věci čistě právníké ještě věci rázu všeobecného, jako všeobecná správa, agenda personální a věci hospodářské, rozpočtové, finanční a sociální.

II. Závažnost těchto úkolů a celkový vývoj soudobého života vyžadují prohloubení odborného vzdělání právníků-úředníků veřejné správy po stránce teoretické i praktické.

Pokud jde o teoretické vzdělání, jest zapotřebí neodkladného provedení reformy právníkého studia, při níž by se dostalo státovědeckému oboru rovnocenného postavení jako oboru judičijnímu. Učební osnova státovědeckého studijního oboru budiž podrobena revizi s hlediska potřeb moderní státní správy.

Po stránce praktické budtež zřizovány zvláštní semináře pro aktivní administrativní právníky při právníkách fakultách. Dále budtež pořádány pravidelné kursy, týkající se otázek administrativně-správních a národohospodářských, spojené s praktickým výcvikem, a to ve všech odvětvích veřejné správy. Tam, kde snad jsou již tyto kursy předepsány, nechť jsou pokud možno co nejdříve uvedeny ve skutek.

Konečně budiž postaráno o náležitou speciální přípravu odbornou pro samosprávné úředníky-právníky a uvažováno zvláště o zřízení školy pro samosprávné úředníky.

III. Právníci-úředníci ve veřejné správě pokládají za svrchovaně důležité v zájmu celostátním, aby nebylo příliš dlouhých interkalárů, škodlivých službě i sta-

vu a dále aby platová úprava poměrů právníků-úředníků poskytovala v první řadě záruku hmotného zabezpečení nejenom v činné službě, avšak i na odpočinku, neboť nepříznivé finanční poměry mají nesporně i nepříznivý vliv na kvalitu práce jim svěřené a na celou jejich mravní úroveň.

VI. Sekce právníků v hospodářském životě,

vyslechnuvši referáty a připomínky, usnesla se na této resoluci:

Právníci, činní v hospodářském životě, pokládají za nezbytný předpoklad opět-ného vzestupného hospodářského vývoje a oživení soukromé podnikavosti právní jistotu a stabilitu právního řádu.

Žádají proto sjednocení našeho právního řádu a autoritativní zjištění, které normy ještě platí, stanovení typů právních norem a pravidel pro vyhlásování a evidenci druhotných norem, kodifikaci všeobecné části správního práva a správního řízení jako nejdůležitější pro reformu veřejné správy.

Právníci, kteří denním stykem s praktickým hospodářstvím nejvíce vycitují složitost a spletnost dnešních právních vztahů, žádají, aby normotvorné orgány vyžadovaly si před řešením otázek právních dobré zdání odborníků právnícky vzdělaných a prakticky v hospodářském životě činných. Bez zřetele k různorodosti svých povolání zdůrazňují právníci v hospodářském životě činní solidárně svou spojitost se stavovskými potřebami a významem všeho čl. právnictva a proto prohlašují svou vůli státi se — jako ostatní skupiny právnictva — rovnocennou složkou Ústředí československých právníků.

K výkladu § 19 zákona o soukromých zaměstnancích.

Zákon č. 154/1934 Sb. z. a n. v § 19 stanoví, že nemůže-li zaměstnanec konati práce pro nemoc nebo pro úraz, který si nezpůsobil ani úmyslně ani hrubou nedbalostí, podrží právo na plat až do šesti neděl. Doba tato se prodlužuje o dalších 14 dnů, trvá-li pracovní poměr u téhož zaměstnavatele nepřetržitě 10 let, a za každých následujících 5 let o další týden. Vzhledem na ustanovení § 54 téhož zákona (předpis o subsidiární platnosti občanského zákona a zákona č. 244/1922